

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE**AUTOR PRÁCE:** Marek Švanda**NÁZEV PRÁCE:** Aktuální trendy a dopady HIV/AIDS na socioekonomický rozvoj vybraných zemí jižní Afriky**OBOR STUDIA:** Mezinárodní rozvojová studia**AUTOR POSUDKU:** Miroslav Syrovátka

1. HODNOCENÍ OBSAHOVÉ STRÁNKY PRÁCE	
Logická stavba práce směřující k splnění stanoveného cíle práce (resp. zodpovězení výzkumných otázek)	D
Adekvátnost a náročnost metodologie a použitých metod	D
Obsahová úroveň práce (věcná a faktická správnost, interpretace fenoménů a vztahů, odborná terminologie)	C
Hloubka zpracování tématu, schopnost argumentace a kritického myšlení	D

Zdůvodnění hodnocení obsahové stránky práce:

Cílem práce je „analyzovat aktuální trendy vývoje a dopady nemoci HIV/AIDS na socioekonomický rozvoj vybraných zemí regionu jižní Afriky“ (s. 11). Cíle práce je do jisté míry dosaženo, avšak analytická hloubka práce je nižší.

První kapitola poměrně přehledně předkládá obecné informace o HIV/AIDS, její rozsah je však vzhledem k tématu zbytečně dlouhý. Následují tři podstatné části práce nazvané Vztah nemoci HIV/AIDS a rozvoje (kapitola 2), HIV/AIDS v kontextu Sub-saharské Afriky (kapitola 3) a HIV/AIDS v regionu jižní Afriky (kapitola 4). Druhá kapitola je nepříliš dobře strukturovaná a argumenty se zde opakují (např. vliv na nabídku pracovní síly je na různých místech s. 38–39 třikrát). Kapitola je proložena několika citáty, které do textu nejsou logicky zakomponovány. Za nedostatek považuji skutečnost, že kapitoly nejsou příliš provázány. Názvy kapitol přitom vybízejí k tomu, aby bylo postupováno systematicky, tedy od obecné analýzy vlivů HIV/AIDS na rozvoj k postihnutí těchto vlivů v subsaharské Africe se zaměřením na jižní Afriku, což bude reflektováno i v podobné struktuře kapitol. Reálně však jsou kapitoly nepříliš provázané, ve třetí kapitole se mluví např. o vztahu mezi HIV/AIDS a vzděláním v subsaharské Africe, avšak druhá kapitola (obecnější) a čtvrtá kapitola (specifičtější) je strukturována jinak. Zatímco třetí kapitola (zaměřená na subsaharskou Afriku) je strukturována dle oblastí vlivu (zdraví, vzdělání, gender aj.), čtvrtá kapitola (zaměřená na čtyři jihoafrické země) se věnuje do velké míry popisu/analýze trendů zdravotních ukazatelů (prevalence, incidence aj.). Komparativní pohled v samotné čtvrté kapitole chybí a je obsažen až v části „Shrnutí čtvrté kapitoly“, která obsahuje i grafy znázorňující vývoj trendů ve všech čtyřech zemích. Ve světle této části však grafy aplikované na jednotlivé země nepřinášejí dodatečnou informační hodnotu. Kapitola by byla přínosnější, kdyby její struktura byla více zaměřena na komparaci jednotlivých jihoafrických zemí, a to nad rámec zachycení trendů vývoje (nejlépe podle věcné struktury předcházející kapitoly).

2. HODNOCENÍ PRÁCE SE ZDROJI	
Věcná úroveň práce se zdroji, kvalita a množství relevantních zdrojů	B
Formální úroveň práce se zdroji	D

Zdůvodnění hodnocení úrovně práce se zdroji:

Práce je založena na dostatečném množství odborné literatury, jak obecnějšího charakteru, tak se zaměřením na subsaharskou Afriku.

Formální odkazy na zdroje v textu práce jsou do větší míry korektní. Seznam literatury obsahuje citovaná díla, avšak vyskytuje se v něm větší množství chyb. Jedná se zejména o nesprávnou formu bibliografické citace: chybějící název časopisu (např. Dlamini et al., 2007, Gillespie, 2008, Hontelez, 2012, Kandala et al., 2011), označování názvu článku kurzívou (mnohokrát), nestandardní citování kapitoly v editované knize (Sahn, 2012) a monografie (Nováček, 2010), nekonzistentní psaní jmen autorů – někdy vypsání všech jmen autora (O'Hara, Phillip Anthony), jindy iniciála křestního jména (Ortblad F.), jindy kombinace (Sahn, David E.). Dále pak práce obsahuje více jednotlivých chyb: zdroj Beegle a Walque (2009) není řazen dle abecedy, Karlova Univerzita není oficiální název instituce, nestandardní řádkování u některých zdrojů, odkazování na autory „K. & C. Mchobu“, zdroj Statistics Botswana (2013) je v seznamu literatury uveden dvakrát bez rozlišení, v textu práce naopak není ani jednou, zdroj Khobotlo (2009) je v textu práce citován jako jeden autor, v seznamu literatury jako více autorů, zdroj Lesotho Bureau of Statistics je v textu práce i jako Lesotho Bureau Statistics, odkazy v textu práce jsou v textu obvykle ve formátu „autor, rok“ někdy však „autor rok“, instituce je v seznamu literatury jednou jako Ministry of Health and Social Welfare Lesotho, podruhé jako Ministry of Health Lesotho, Vandemoortele je citován jako Vandemoorlete.

3. HODNOCENÍ FORMÁLNÍ STRÁNKY PRÁCE

Jazyková a stylistická úroveň, srozumitelnost textu	B
Formální náležitosti a grafická úprava	B

Zdůvodnění hodnocení formální stránky práce:

Po jazykové i formální stránce je práce zpracována velmi dobře. Práce se dobře čte, jazykové a typografické chyby a překlepy se nevyskytují často (pokud ano, pak u anglických slov – aktive, Milenium, investment, Healt). Autor v textu používá výrazu „nultých“ pro první dekádu století, což není obvyklé, a tři tečky pro atd., což není v odborném textu vhodné.

Práce obsahuje všechny formální náležitosti. Je doplněna větším množstvím grafických prvků, zejména grafů. Ty jsou obecně pro tento typ práce vhodné a jsou autorem zpracovány velmi přehledně a v jednotné úpravě. Jak již však bylo řečeno, ve čtvrté kapitole se grafy informačně překrývají a při přestrukturování kapitoly by většina z nich byla zbytečných.

Graf č. 4 mohl mít lépe zvolené měřítko míry incidence, v části 1.6 bych očekával zejména graf prevalence HIV/AIDS podle jednotlivých regionů. U trendu vývoje počtu úmrtí v souvislosti s HIV/AIDS (graf č. 39) by vzhledem k výrazně odlišné velikosti populace čtyř zemí mělo větší vypovídací hodnotu porovnávat relativní čísla. Mapa č. 1 je ještě čitelná, avšak rozostření je poměrně výrazné.

4. OTÁZKY K DISKUSI PŘI OBHAJOBĚ

- S. 27: Je skutečně ještě pravda, že u států jižní Afriky stlačuje HIV/AIDS střední délku života až pod 40 let? (Dle dat Světové banky je očekávaná délka života při narození pro rok 2013 u těchto zemí mezi 49–64 lety.)
- S. 49: Autor uvádí některé odhady vlivu HIV/AIDS na ekonomický růst a argumentuje, že dopady jsou spíše sociální povahy než ekonomické. Protože uvádí spíše starší studie, zajímalo by mne, zda existují novější odhady vlivu HIV/AIDS na ekonomický růst (případně chudobu a nerovnost).

5. CELKOVÉ HODNOCENÍ PRÁCE	
(Váhy kritérií nejsou určeny a celkové hodnocení není průměrem hodnocení dílčích.)	
Shrnující komentář (povinný): Diplomová práce přináší informace o HIV/AIDS a jejím vývoji ve čtyřech jihoafrických zemích, přičemž vychází z odborných zdrojů a dat. Slabou stránku práce je její do větší míry popisný charakter (na úkor hlubší analýzy a komparace, a to i nad rámec statistického zachycení trendů) a nižší provázanost kapitol. Pokud jde o formální stránku práce, pozitivně hodnotím jazykovou stránku a zpracování grafů, nedostatky vykazuje zpracování bibliografických odkazů.	
Práci k obhajobě	Doporučuji
Navrhuji celkové hodnocení	D

DATUM:

PODPIS: _____